

MORBUS JURIS. — Wat is voor het recht een ziekte? Deze vraag is door een Amerikaanschen rechter beantwoord, en wel naar het zoo lijkt, in zekeren zin juister dan het door sommige hedendaagsche ziektekundigen geschiedt, die volhouden, dat iemand ziek is, als hij of zijn bloed zich op een bepaalde wijze gedraagt tegenover een biologische proefneming. Een verzekeringsmaatschappij betwistte het recht eener uitkeering aan een weduwe, die beweerd had, dat haar man, behalve verkoudheden, niets had gescheeld in de vijf jaren, voorafgegaan aan de verzekering, terwijl de huisdokter (in strijd met onze zeden) had verklaard, dat hij hem op een bepaald tijdstip had behandeld voor chronische bronchitis. De rechter vond, dat iemand met chronische bronchitis niet „ziek” behoeft te zijn, met welk woord de weduwe klaarblijkelijk bedoelde bedlegerig, of ten minste ongeschikt voor zijn werk. De waarheid zal wel tusschen den rechter en den patholoog liggen, „ad judicem vergens”.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

VOORSTEL B. VAN HET HOOFDBESTUUR.

I.

De tegenstand, dien het bekende voorstel in eersten aanloop ontmoet, lijkt mij meer voort te vloeien uit de inertie, waardoor de menigte zich meestal aanvankelijk tegen nieuwigheden kant, dan te wortelen in principieele bezwaren; toen de Maatschappij een bezoldigd secretaris aanstelde, is het beginsel van gesalarieerde ambtenaren eenmaal aanvaard; thans geldt het slechts de vraag, of en hoe het aantal gesalarieerden moet worden uitgebreid. Dat daarbij het gevoelen van een ervaren hoofdbestuurder, met een dienststaat als de tegenwoordige algemeene voorzitter, zwaar moet wegen, lijdt geen twijfel, maar ook zonder dat zal menigeen beseffen, dat het hoofdbestuur met bezigheden overladen is en dat voor het verrichten van de massa werk, die het bestuur eener groote maatschappij meebrengt, op den duur niet mag worden geparasiëerd op den belangeloozen ijver en op den vrijen tijd van enkelen.

Afwentelen van werkzaamheden op de C. O., de S. O., enz. houd ik voor minder aangewezen, daar die instellingen, ingevolge haar ontstaan, verplicht zijn in de eerste plaats het belang der geneeskundigen te behartigen, terwijl de Maatschappij als zoodanig, het verband bewarend tusschen de in haar geworden organisaties onderling, er naar streeft de zaak der geneeskunst te dienen, wat niet altijd hetzelfde behoeft te zijn.

Wie dus perifeer hulp wil zoeken, dient naar de afdelingen te zien, niet naar de organisaties en wie het leven in de afdelingen kent, het gebrek aan belangstelling — niet altijd bij de minsten het meest duidelijk — de moeilijkheid bestuursleden te vinden, die werk willen verrichten, die weet, dat van de afdelingen allerminst heil te verwachten valt, afgezien nog van de vraag, of de bezigheden, waarvoor meer hulp wordt ingeroepen, zich wel decentraliseeren laten.

Komt men, op grond van deze overwegingen, tot uitbreiding van het centraal bureau, dan zou ik die liever gegeven zien in een geneeskundige kracht naast den secretaris, dan in een uitbreiding van het ondergeschikte secretariaatspersoneel; ten eerste, omdat het grootendeels voorzitterswerkzaamheden zijn, die den nieuwen functionaris op de schouders zullen komen te drukken, ten tweede juist om het, door verscheidenen gevreesde, overheerschen van één persoonlijkheid te voorkomen.

Het blijvende karakter van het bureau bevordert de regelmaat in, wat ik zou willen noemen, het bedrijf der Maatschappij, maar dat wil volstrekt niet zeggen, dat de algemeene voorzitter overbodig wordt, of zich een bijwagen behoeft te gevoelen; aan hem en aan het hoofdbestuur blijft de taak de Maatschappij voortdurend meer te doen beantwoorden aan haar doel: de bevordering der geneeskunst in den breedten zin des woords, in verband met de wisselende tijdsomstandigheden telkens weer de middelen te beramen en de wegen aan te geven, waarmede en waarlangs zij en het onder hen

werkzame bureau dat doel dienen na te streven. Daarbij zullen hoofdbestuur en algemeene voorzitter te beter de leiding in handen houden, onafhankelijker zijn van dat bureau, naarmate zij beter weten, wat zij willen, m. a. w. naarmate zij meer steunen op een, hun bij optreden duidelijk voor den geest staand, program.

Om een in dit ópzicht homogeene hoofdbestuur te verkrijgen is het noodig, dat de leden, die het hoofdbestuur benoemen, weten, wien zij kiezen en waarom zij hun uitverkorene naar het centrum zenden, en daartoe behoort „de Maatschappij” iets anders voor de leden te zijn, dan „een vage abstractie, van wier bestaan en inrichting (en hooger doel) zij zich nauwelijks rekenschap geven”. Dat dit thans zoo is, heeft DE HAAS volkomen terecht opgemerkt en veranderen zal dat eerst, wanneer meer, dan tot nu toe geschiedt, het streven der Maatschappij en de vraagstukken, waarmede zij zich bezig dient te houden, den leden worden toegelicht. Daarbij zal dan ook duidelijker uitkomen, dat de Maatschappij, hoewel in zich omsluitend organisaties voor vakbelangen, als laatste en hoogste doel de bevordering nastreeft van het volkswelzijn. Vandaar de drang van het hoofdbestuur naar een, al of niet met de afleveringen van het *Ned. Tijdschrift* gebundeld, eigen orgaan. Wel neem ik, als collega DELPRAT zegt, dat het *Tijdschrift* steeds aan alle wenschen is tegemoetgekomen, voor zoover het hoofdbestuur die heeft geuit, zulks onmiddellijk aan, maar ik kan mij denken, dat de overweging gast te zijn in het huis van een ander, het hoofdbestuur er toe heeft gebracht wenschen niet te uiten, die het toch gaarne vervuld had gezien.

Ten slotte: ik heb te Amsterdam gestudeerd en ben er assistent geweest: „auch mir steht es geschrieben im Herz, gleich einer Braut”; daarom kan ik hier met meer gerustheid zeggen, dat ik in het minst niet inzie, waarom de Maatschappij te Amsterdam gevestigd moet blijven. In dezen tijd van wetgevenden arbeid op geneeskundig gebied is voortdurende voeling met de regeering noodig, te meer, daar de Maatschappij — zeer in het belang van haar eenheid — er niet naar streeft, personen uit haar midden in de regeeringscolleges zelf te doen plaats nemen en daaruit volgt, dat haar zetel het beste wordt opgeslagen daar, waar dat contact het gemakkelijkst verkregen wordt, waar zij zich het beste kan laten hooren: in den Haag.

Maastricht, 26 Mei 1920.

A. H. J. HINTZEN.

II.

Collega SIKKEL keurt scherp af, wat ik onlangs in het *Tijdschrift* schreef. Waarom? Het is toch de naakte waarheid. Ik bestreed niemand in dat stukje; ik waarschuwde alleen en geloof ook nu nog het hoofdbestuur hiermee een dienst te bewijzen. Het van daag: Hosannah en morgen kruisigt hem! is óók meer vertoond. Alleen bezonnen oordeel kan onze Maatschappij van dienst zijn. SIKKEL is toch zeker nuchter genoeg om wel te weten, dat de voorstellen van het hoofdbestuur, nu ja, gelezen zijn eens op een keer door de leden en dat er wat is blijven hangen van $\frac{1}{2}$ —1 pCt., van een directeur-generaal en andere mandarijnen, van den Haag, van het *Tijdschrift*; maar dat maar enkelen de voorstellen plus toelichting plus alle ingezonden stukken aandachtig hebben bestudeerd. Beslist dus een vergadering alleen na een inleidende rede van SIKKEL en na zijn antwoord op gestelde vragen (die volgens hem in Utrecht het pluimpje „deugdelijk” hebben verdiend), dan acht ik dit een gevaar . . . en hier-tegen meende ik goed te doen te waarschuwen.

Bestrijden deed ik het voorstel B tegenover SIKKEL te Utrecht. In het *Tijdschrift*, waren er al zoovelen aan het woord geweest en hoe? en wie? DE JAGER, KOCH, BURGER VAN RIJNBEEK, VAN BRUGGEN, BROCX, enz., dat ik *hiervoor* geen plaats wilde vragen. Ook nu zal ik deze redenen niet ontvouwen, doch alleen aanduiden.

10. Een goed deel van het te vele werk van het hoofdbestuur moet als het werk der adviseerende commissies worden beschouwd en deze kunnen zoo noodig uitgebreid worden of de tegenwoordige leden hooger gehonoreerd.

20. Een ander deel kan door uitbreiding van het bureau van den secretaris verricht worden.